SIMEX ve finansal vadeli işlemler

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Altın vadeli işlemlerinden finansal vadeli işlemlere

Singapur'un vadeli işlemler piyasası bir emtia borsasından doğdu. Singapur Altın Borsası (Gold Exchange of Singapore) altın vadeli işlem sözleşmeleri alıp satıyordu. 1984'te, daha sonra GIC'nin yatırım direktörü (chief investment officer) olacak Ng Kok Song'un da yer aldığı bir ekip, borsanın faaliyetini finansal vadeli işlemlere genişletti. Borsanın adı Singapur Uluslararası Para Borsası (Singapore International Monetary Exchange) olarak değiştirildi ve Ng 1984'ten 1987'ye kadar ilk başkanı oldu.[1] Dönemin gazeteleri, Temmuz 1984'te SIMEX adı altında yeni bir altın vadeli işlem sözleşmesinden ve 7 Eylül 1984'te Eurodolar ve Alman markı sözleşmeleri de dahil olmak üzere finansal vadeli işlemlerde işlemlerin başladığından söz eder.[2]

2014'te MAS Genel Müdürü Ravi Menon, SIMEX'i "Asya'nın ilk finansal vadeli işlemler borsası" olarak tanımladı. Borsanın kurulmasına yardım edenler arasında MAS'ın eski genel müdür yardımcısı Lim Ho Kee'yi andı. İşlem hacimlerinin 1984'ten bu yana 700 kattan fazla büyüdüğünü bildirdi.[3] MAS'ın başından itibaren sürece dahil olması, SIMEX'i tüccarlar tarafından kurulmuş olan Chicago'nun daha eski vadeli işlemler borsalarından ayırır. Bu, devletin Singapur'da finans piyasaları kurma stratejisinin bir parçasıydı. C. Kısım'ın IV. ve V. Bölümleri bu stratejiyi Asya Doları Piyasası ve MAS'ın kuruluşu üzerinden izlemişti.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Chicago ile Karşılıklı Mahsup Sistemi

Kurucuların en önemli kararı, SIMEX'i yerleşik bir borsaya bağlamaktı. 1984'te Ng Kok Song ve Chicago Mercantile Exchange (CME) başkanı Leo Melamed, iki borsa arasında bir karşılıklı mahsup sistemi (mutual offset system) kurdu. Bu sistemde bir işlemci, bir borsada bir sözleşmede pozisyon açıp diğer borsada kapatabiliyordu. Singapur, Chicago'da gece olduğu saatlerde işlem yaptığından, Asya'daki veya Avrupa'daki bir banka bir Eurodolar pozisyonunu tek bir takas hesabında tutarken günün her saatinde yönetebiliyordu.

Bu bağlantı her iki ortağın da işine yaradı. CME için Eurodolar sözleşmesinin işlem saatlerini Asya saatlerine uzattı ve rakip bir Eurodolar sözleşmesi sunan London International Financial Futures Exchange ile rekabet etmesine yardımcı oldu. SIMEX içinse anında likidite getirdi, çünkü Singapur'da işlem gören sözleşmeler Chicago'da işlem görenlerle birbirinin yerine geçebiliyordu. Bağlantı SIMEX'e ortağının itibarını da kazandırdı. Küçük bir devletteki genç bir borsa, böylece dünyanın en büyük finansal vadeli işlemler piyasasının itibarını ödünç aldı. Singapur bu stratejiyi tahkimden kotasyonlara kadar pek çok alanda tekrarlamıştır.

Nikkei 225 sözleşmesi ve Japon riskinin alım satımı

Eylül 1986'da SIMEX, Tokyo borsasının Nikkei 225 endeksi üzerine bir vadeli işlem sözleşmesi başlattı. Borsa bunu dünyanın ilk Nikkei vadeli işlem sözleşmesi olarak tanımladı.[4] Singapur sözleşmesi, uluslararası yatırımcılara Japon piyasasının bütününe karşı korunmak veya bu piyasa üzerinde spekülasyon yapmak için borsada işlem gören bir araç sağladı. Bu araç Tokyo'ya yakın bir saat diliminde ve İngilizce kurallar altında işlem görüyordu. Osaka Menkul Kıymetler Borsası (Osaka Securities Exchange) daha sonra kendi Nikkei 225 vadeli işlem sözleşmelerini başlattı. O andan itibaren iki sözleşme yan yana işlem gördü. Aynı endekse dayandıkları için fiyatlarının birlikte hareket etmesi gerekiyordu.

Singapur ile Osaka arasında zaman zaman ortaya çıkan fiyat farkları arbitraj fırsatları yarattı. Ucuz sözleşmeyi alıp pahalı olanı satan bir işlemci, fiyatlar birbirine yaklaştıkça küçük ve neredeyse risksiz bir marj elde ediyordu. Pek çok uluslararası

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

banka bu amaçla Singapur'da arbitraj masaları kurdu. SIMEX ayrıca Japon devlet tahvili vadeli işlemlerini, Euroyen vadeli işlemlerini ve Nikkei endeksi üzerine opsiyonları da listeledi. Böylece Singapur, Japon finansal riskinin alınıp satıldığı önemli bir offshore merkez hâline geldi. Barings'in Singapur'daki bağlı ortaklığı da bu işin katılımcılarından biriydi.

Nikkei sözleşmesiyle oluşan model kalıcı olduğunu kanıtlamıştır. Singapur'daki bir vadeli işlemler borsası, kendi borsaları yabancı yatırımcılara kapalı olan veya sermaye kontrolleriyle kısıtlanan büyük Asya piyasalarının endeksleri üzerine sözleşmeler listeleyebilir. Küresel yatırımcılar da riskten korunmak veya pozisyon almak için Singapur'u kullanır. Yerel piyasa ise sermaye hesabını açmadan fiyat keşfinin yararını görür. Aynı mantık daha sonra Singapur'un Tayvan, Hindistan ve Çin endeksleri üzerindeki sözleşmelerini de destekledi. Bu sözleşmelerin gelişimini bu bölümün son kısmı ana hatlarıyla anlatıyor.

Büyüme, liderlik ve düzenleme

SIMEX, kuruluşunu izleyen on yılda hızla büyüdü. 1984'ten 2006'ya kadar SIMEX'in ve ardından SGX'in başkanı (president) olarak görev yapan Ang Swee Tian, Nikkei 225 ve MSCI Taiwan vadeli işlem sözleşmelerinin başlatılmasına ve salon (pit) işlemlerinden elektronik işlemlere geçişe öncülük etti. 1987–1990 ve 1993–1996 dönemlerinde borsanın yönetim kurulu başkanlığını yapan Elizabeth Sam, borsanın faaliyetini finansal opsiyonlara ve emtiaya genişletti. 1990–1993 döneminde yönetim kurulu başkanı olan Francis Yeo, bir Japon hisse senedi endeksi üzerine ilk offshore opsiyonları başlattı. Aynı konuşma, Ekim 1987 çöküşü ve Barings krizi sırasında piyasanın bütünlüğünü koruduğu için Elizabeth Sam'e övgüde bulundu.[5]

Borsanın hukuki çerçevesi, MAS'ın SIMEX'i ve üyelerini düzenlediği 1986 tarihli Vadeli İşlemler Kanunu (Futures Trading Act) idi. Piyasa manipülasyonu dahil Kanun'un ihlal edildiğinden şüphelenilen durumlar soruşturma ve kovuşturma için MAS'a sevk ediliyordu.[6] 1990'ların ortasında SIMEX, Asya riski için önemli bir offshore vadeli işlemler piyasası hâline gelmişti. Yine de Chicago ölçütlerine göre küçük bir piyasaydı ve itibarı büyük ölçüde işlemlerinin çoğunu sağlayan yabancı bankaların ve aracıların güvenine bağlıydı.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Borsa kendisini bir vadeli işlemler piyasasının standart teknikleriyle koruyordu. Her üye, bir pozisyon açtığında başlangıç teminatı yatırmak zorundaydı. Takas kurumu her gün tüm pozisyonları uzlaşma fiyatına göre değerliyor ve pozisyonları değer kaybeden üyelerden değişim teminatı talep ediyordu. Ödeme yapamayan bir üyenin pozisyonları kapatılıyor ve zararlar önce o üyenin kendi teminatlarından karşılanıyordu. Bu mekanizmalar bir üyenin aşırı risk almasını engellemez. Amaçları, riskin her gün nakit olarak ödenmesini sağlamak ve böylece bir üyenin batışının piyasanın batışına dönüşmesini önlemektir.

Notlar

1. Futures Industry Association, Ng Kok Song profili, FIA Futures Hall of Fame, fia.org (erişim tarihi: Kasım 2026): Singapur Altın Borsası'nda "conceived and expanded the trading of gold futures to include financial futures" ekibinin bir parçasıydı; borsanın adı SIMEX olarak değiştirildi; 1984'ten 1987'ye kadar ilk başkan; "Together with CME chairman Leo Melamed, Ng created the mutual offset arrangement between the two exchanges in 1984." ↩

2. *Singapore Monitor*, 5 Temmuz 1984 ve 7 Eylül 1984 (öğleden sonra baskısı); *The Business Times*, 6 Temmuz 1984, NLB NewspaperSG aracılığıyla. ↩

3. Ravi Menon, SIMEX Hall of Fame'de yaptığı konuşma, 4 Aralık 2014, Mondo Visione tarafından yayımlandı: "SIMEX has the distinction of being Asia's first financial futures exchange"; 1981–1982 döneminde MAS Genel Müdür Yardımcısı olan Lim Ho Kee, SIMEX'in kurulmasına yardım etti; işlem hacimleri 1984'ten bu yana 700 kattan fazla büyüdü. ↩

4. Nikkei Inc., "Index Linked Products", indexes.nikkei.co.jp (70. yıl dönümü sayfaları): Nikkei 225 vadeli işlem sözleşmesi Eylül 1986'da SIMEX'te listelendi; bazı ikincil kaynaklar ilk işlem günü olarak 3 Eylül 1986'yı verir. ↩

5. Ravi Menon, SIMEX Hall of Fame'de yaptığı konuşma, 4 Aralık 2014, Mondo Visione tarafından yayımlandı: 1984–2006 döneminde SIMEX/SGX başkanı (President) olan Ang Swee Tian, Nikkei 225 ve MSCI Taiwan vadeli işlem sözleşmelerinin başlatılmasına ve salon işlemlerinden elektronik işlemlere

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

geçişe öncülük etti; 1987–1990 ve 1993–1996 dönemlerinde yönetim kurulu başkanı olan Elizabeth Sam, finansal opsiyonlara ve emtiaya genişlemeyi yönetti ve 1987'deki Kara Pazartesi ile 1995'teki Barings krizi sırasında piyasa bütünlüğünün korunmasına yardımcı oldu; 1990–1993 döneminde yönetim kurulu başkanı olan Francis Yeo, Japon hisse senedi endeksi üzerine ilk offshore opsiyonları başlattı. ↩

6. ABD Emtia Vadeli İşlemler Komisyonu (CFTC), Alım Satım ve Piyasalar Dairesi, CFTC Letter No. 00-77 (2000): SGX ve bağlı ortaklıkları "are regulated by the Monetary Authority of Singapore under the Futures Trading Act of 1986"; kanunda son değişiklik Mart 2000'de yapıldı; manipülasyon dahil şüpheli ihlaller soruşturma ve kovuşturma için MAS'a sevk edilir; SIMEX, "signed on March 15, 1996 at Boca Raton, Florida" ifadesiyle anılan Uluslararası Bilgi Paylaşımı Mutabakat Zaptı'nı (International Information Sharing MOU) imzaladı. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.